

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นผลของการวิจัย "ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นลุ่มแม่น้ำจรเข้สามพัน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาลุ่มน้ำจรเข้สามพัน ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงการวิจัยร่วม โดยข้าพเจ้าเป็นผู้อำนวยการโครงการ และ รศ. ศรีศักร วัลลิโภดม จากภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นที่ปรึกษา

โครงการศึกษาลุ่มน้ำจรเข้สามพัน ประกอบด้วยการศึกษาวิจัยจากสามแนวทาง คือ การศึกษาทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การศึกษาทางชาติวงศ์วรรณา และการศึกษาทางโบราณคดี โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิจัยจากเอกสาร คำบอกเล่า สถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯลฯ เพื่อนำมาประกอบกับหลักฐานทางชาติวงศ์วรรณาและโบราณคดี เพื่อให้เห็นภาพของความเป็นมา ความเคลื่อนไหว และพัฒนาการของชุมชนโบราณลุ่มแม่น้ำจรเข้สามพันในลักษณะที่เป็นภาพรวมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชุมชนโบราณในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกในมุมมองกว้างต่อไปในอนาคต

รายงานฉบับนี้ จัดแบ่งโครงสร้างการวิเคราะห์วิจัยออกเป็นบทต่าง ๆ ตามลักษณะของหลักฐานที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยกัน แล้วมอบหมายความรับผิดชอบตามความถนัดและความเหมาะสมดังนี้

ความนำของโครงการวิจัย	สืบแสง พรหมบุญ
บทที่ 1 บทนำ	กาญจณี ละอองศรี
บทที่ 2 ภูมิหลัง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์	สืบแสง พรหมบุญ
และ	กาญจณี ละอองศรี
แหล่งชุมชนบริเวณลุ่มแม่น้ำจรเข้สามพัน	
บทที่ 3 ชุมชนลุ่มแม่น้ำจรเข้สามพันและเมืองอุททอง	
โบราณ พิจารณาจากหลักฐานต่างประเทศ	
และพงศาวดาร ตำนาน และนิทานคำบอกเล่า	
3.1 หลักฐานต่างประเทศ	สืบแสง พรหมบุญ
3.2 พงศาวดาร ตำนาน และนิทาน	สืบแสง พรหมบุญ
คำบอกเล่า	กาญจณี ละอองศรี

บทที่ 4	ชุมชนลุ่มแม่น้ำจรเข้สามพันและเมือง คูทอง โบราณ ศึกษาจากหลักฐาน ทาง โบราณคดี		
4.1	หลักฐาน โบราณวัตถุสมัยก่อน ประวัติศาสตร์	สืบแสง	พรหมบุญ
4.2	หลักฐานสมัยใกล้ประวัติศาสตร์	สืบแสง	พรหมบุญ
4.3	หลักฐานสมัยประวัติศาสตร์	สืบแสง	พรหมบุญ
		สุจิตรา	วุฒิเสถียร
บทที่ 5	ผลการขุดค้นทาง โบราณคดี โดย ดร.พรชัย สุจิตต์ และคณะ	สุจิตรา	วุฒิเสถียร
		จำเนียร	มนีพันธุ์
บทที่ 6	วิเคราะห์สรุป ภาคผนวก ภาพประกอบและบรรณาธิการ คำสัมภาษณ์	สืบแสง	พรหมบุญ
		จำเนียร	มนีพันธุ์

โดยที่ในส่วนที่เป็นงานการจัดภาพและการลำดับภาพนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์จำเนียร มณีพันธุ์ การจัดพิมพ์โดยระบบคอมพิวเตอร์อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจน์ ละอองศรี การทำหน้าที่บรรณาธิการนั้น ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งถ้ามีความผิดพลาดประการหนึ่งประการใด ก็นับเป็นความรับผิดชอบของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว การพิสูจน์อักษรนั้น คณะผู้วิจัยทุกคนช่วยกันรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และประการสำคัญก็คือ คณะเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานกฎหมายศูนย์และวิทยาทุกคน ที่เสียสละเวลาในการพิมพ์รายงานขั้นสุดท้ายด้วยระบบคอมพิวเตอร์จนเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้าโครงการขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย หายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานวิจัยทุกท่านที่ร่วมการวิจัยมาโดยตลอด และหวังว่า รายงานการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการโดยรวม.

สืบแสง พรหมบุญ
หัวหน้าโครงการวิจัย